

6. Методичні рекомендації з інтеграції гендерних підходів в систему підготовки фахівців для сектору безпеки і оборони України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/2_viddiluvvr/01_metodichni_rekomendaciyi_z_integraciyi_genderni_h_pidhodiv_v_sistemu_pidgotovki_fahivciv_dlya_sektoru_bezpeki_i_oboroni_ukrayini.pdf.

Марина Саснко
доцент кафедри теорії
та історії держави і права,
кандидат юридичних наук, доцент

Аліна Антипова
курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СУЧАСНИЙ СТАН ВПРОВАДЖЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ СКЛАДОВОЇ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

На сьогодні дуже важливим аспектом суспільного життя стало гендерна нейтральність. Ми почали розвивати у собі навички недопущення дискримінації щодо статевих ознак. Саме тому вкрай важливим аспектом виступає впровадження гендерної освіти у життя суспільства.

Відтак гендерна рівність полягає в усуненні будь-яких соціальних бар'єрів котрі заважають людині через її статеві ознаки, створення рівних соціальних можливостей. Світовий досвід, показує нам, вирішення гендерних проблем насамперед пов'язано з формуванням у суспільстві культури рівних прав та можливостей.

Необхідно зазначити, що на сьогодні у нашій державі сформувалась досить розвинута законодавча буза протидії гендерній дискримінації. Відтак у статті 24 Конституції України законодавець наголошує на рівних правах та можливостях жінок та чоловіків [1].

Звернемо увагу на те, що в Європейському Союзі дане питання піднімається на вищих законодавчих рівнях. Зазначимо, що на сьогодні існує Європейський інститут з гендерної рівності, котрий популяризує аспекти гендерної політики у регіонах та впроваджує їх у життя.

Говорячи про гендерну рівність в освітньому процесі необхідно наголосити, що даний аспект відноситься до найвищих демократичних цінностей будь-якої держави. Саме тому впровадження гендерної політики в освітній процес на сьогодні набуває надзвичайного значення.

Наголосимо на тому, що у освітній системі постійно відбуваються зміни, котрі часто пов'язують з статевими стереотипами та дискримінацією за гендерною ознакою. Тож нам необхідно приділити доцільну увагу даному аспекту, адже від значною мірою впливає на соціум.

З допомогою урядових організацій в нашому почали запроваджуватися нові формати відносин. Ми почали більш поважніше ставитися один до одного, не допускати знецінення прав іншої особи а також почати протистояти гендерній дискримінації.

Говорун Т., акцентує увагу в своєму дослідженні на реалізацію гендерної програми, що вона стає можливою лише у випадку систематичної та цілеспрямованої роботи в освітній сфері стосовно даного питання. Вона повинна орієнтуватися на створення в суспільстві чутливого до гендерної тематики середовища, з метою впровадження в нього рівних можливостей для розвитку для будь-якої особи не залежно від її статевої ознаки [2].

Також наголосимо, що гендерна терпимість повинна насамперед запроваджуватися у навчальних закладах як одна з головних дисциплін, адже саме вона вчить людину правильно поводитись в соціумі та не допускати порушення не лише прав інших людей, але й в першу чергу своїх. Відтак вживання систематичних заходів у навчальних закладах котрі б вчили осіб правильно сприймати оточуючих дало б змогу нашій державі виховати гендерно терпиме покоління.

Підхід запропонований вище буде сприяти компетенції молоді в даному питання. Відтак основним принципом даного підходу ми визначаємо відміну дискримінаційних проявів

як таких взагалі. Даний фак значно покращить ставлення осіб один до одного та навчить їх поважати один одного.

У суспільстві та різних освітніх установах уже стають звичними такі слова як «гендер» і «антидискримінаційна експертиза». У науковців відбувається пошук альтернативних нових сучасних напрямів для забезпечення толерантного виховання та сприйняття гендерної культури особистості.

Подолання гендерної дискримінації в закладах освіти – один із затребуваних напрямів сьогодення.

Особливого значення в освітніх установах набуває щоденна робота щодо поширення гендерних знань, впровадження принципів гендерної рівності в суспільстві та формування нових стандартів і нової поведінки.

Освоєння гендерної культури та виховання є складним процесом для суспільства, особливо це стосується людей похилого віку, оскільки стереотипи, що були сформовані протягом життя, дуже складно перебудувати, а частіше просто неможливо. Просвітництво з гендерної проблематики необхідно запровадити не лише для молоді, а також і для всього суспільства загалом. Тільки так ми зможемо конструктивно побудувати взаємодію між поколіннями та навчити старше покоління сприймати нові тенденції у соціумі.

Не лише суспільство, а й сім'я відіграє важливу та першочергову роль для соціалізації молодого покоління. Вона перетворює індивіда в суспільну категорію. Тому важливою умовою формування гендерної культури та виховання молодого покоління є робота в цьому напрямку батьків. Але цей процес можливий лише за умов обізнаності батьків щодо зазначеного питання, постійного вдосконалення своїх знань, а також використання ними сучасних педагогічних методик, щоб не зашкодити правильному сприйняттю.

З боку закладів освіти та викладацького складу необхідно послідовно та толерантно проводити просвітницькі заходи серед молоді у будь-яких форматах, у вигляді проведення лекцій, диспутів, тренінгів, квестів, семінарів, щоб змінювати упереджене ставлення до гендерної проблематики. Здобувачів освіти необхідно спонукати засвоювати матеріал шляхом застосування ситуацій наближених до реальних умов життя, поєднавши освітні процеси із гендерним компонентом.

Необхідно також зауважити, що впровадження гендерного аспекту в освіту виступає одним з найменш розроблених на сьогодні у вітчизняній літературі. Дані труднощі насамперед пов'язують з відносною новизною в освітньому процесі практики застосування методики унеможливлення гендерної дискримінації [3].

Сучасні дослідники наполягають на важливості формування у молоді усвідомлення та прагнення особистості до самопізнання, самореалізації та розвитку своєї неповторної гендерної індивідуальності.

Для формування гендерного компоненту у вихованні сучасної молоді необхідно виділяють такі напрями роботи:

- усвідомлення необхідності рівноправної моделі людей у гендерних перетвореннях;
- активна громадянська позиція для просування цінностей гендерної рівності;
- необхідні навички взаєморозуміння у процесі міжстатевої взаємодії та культури;
- толерантна гендерна поведінка;
- навички приймати рішення, необтяжені традиційними гендерними стереотипами.

Сферами впровадження гендерної рівності та недискримінації є ті, що будь-яким чином пов'язані з наданням освітніх послуг. Впровадження гендерної рівності та недискримінації в освітній процес має здійснюватися згідно з законодавчими актами, стратегіями, програмами, розробленими органами влади із врахуванням міжнародного досвіду провідних країн світу.

Відтак ми можемо дійти висновку, що впровадження гендерного підходу в освітньо-виховний процес необхідно реалізовувати шляхом організованого процесу формування гендерної культури серед молоді. Лише поєднавши всі напрями просвітницької роботи, ми можемо подолати всі негативні наслідки та непорозуміння гендерного компоненту у суспільстві.

1. Конституція України: станом на 01.01. 2020р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 13.05.2021р.)

2. Говорун Т. Гендерна ідеологія у навчально-виховному процесі. *Освіта і управління*. 2003. № 4, Т. 6. С.56-68.

3. Марушенка О., Андрусик О. Впровадження гендерних компонентів у вихованні сучасної молоді. *Гендерний педагогічний альманах*. Харків. Принт. 2017. 68 с.